

der skal gives, i Følge det Forslag, som er indbragt af det ærede Medlem fra Rolding (Berg) og mig, om Alderdomsforsørgelse, være Fattigunderstøttelse. Nej, i den Henseende bliver det ærede Medlem igen altfor samvittighedsfuld. Naar Understøttelsen gives efter vort Forslag, falder den ikke ind under § 30. Det er en Understøttelse, som paa ingen Maade gives af Fattigvæsenet; den gives af Staten, altsaa allerede af den Grund er Spørgsmaalet om, hvorvidt det er Fattighjælp, bortfaldet. (S. Holm: Vi kunne jo lade hele Fattigvæsenet gaa over til Staten). Ja, det kunne vi godt, og naar vi have gjort det, ophævet hele vort nuværende Fattigvæsen og sat noget andet i Stedet, saa er der jo ikke Blads for Grundlovsbestemmelser, saa er der intet Fattigvæsen; men saa længe vi have et Saadant, saa maa vi sandelig respekttere Grundlovsreglerne og anvende dem paa Grundlovens Omraade. Det er Forskellen, at vor Alderdomsforsørgelse er ikke nogen Fattigforsørgelse, den gives ikke af Fattigvæsenet, og i Grundlovens § 30 staar der, at Udelukkelse fra Valgret kun gælder dem, der understøttes af Fattigvæsenet. Men dernæst er det ogsaa saa, at vor Alderdomsforsørgelse er jo i hele sit Væsen ganske forskellig fra almindelig Fattighjælp, thi deri har det ærede Medlem fra Ringsted (Lauridsen) jo fuldstændig Ret, at medens Fattighjælp fra den Dag, vedkommende modtager den, og saa længe han lever, er noget usikkert, som bestandig er undergivet Fattigvæsenets Skøn, saa er det efter vort Forslag saaledes, at den Dag, vedkommende er anerkendt for at være ubemidlet, saa har han en Ret, en sikker Ret, som han, hvis han vil, kan gøre gældende for Domstolene, til at faa netop det, som Lovforslaget siger, han skal have, og denne Ret hører ikke op, før han taber den retslige Betingelse, som er stillet for, at han skal kunne modtage den, at han befinder sig i disse Stillinger eller i dermed ligestillede Stillinger. Der havde det ærede Medlem fra Viborg sikkert ogsaa Grund til at være enig med mig i, at dette ligner noget mere en Ret, end det, som er foreslaaet af den ærede Indenrigsminister, Mindretallet og Flertallet. Det, som det ærede Medlem fra Viborg særlig knyttede sin Opfattelse til, var imidlertid Virkningen af Fattighjælpen. Det ærede Medlem sagde, at hvis man her havde indskrænket sig til at ophæve Valgretten, eller at udelukke fra Valgretten alene, saa kunde det ikke gøres. Det er mig et meget stærkt Argument for, at det i Virkeligheden ikke kan gøres, thi skulde det kunne gøres, saa-

ledes som man nu her foreslaar, saaledes at Valgretten og alle andre Rettigheder skulde kunne tages under et, saa ser jeg ikke, hvorfor man ikke skulde kunne tage hver af disse Bestemmelser for sig. Altsaa, naar det ærede Medlem fra Viborg erkendte, at man kan ikke gøre, hvad Tscherning gjorde, nemlig komme med et Forslag, der udtog en vis Del af Fattighjælpen fra denne Virkning paa Valgretten, saa ser jeg ikke, hvorledes han kan slippe fra at erkende, at man ikke kan gøre det, naar man tager Valgretten og en eller to af Virkningerne af Fattighjælpen ved Siden deraf. Men i Virkeligheden kan det jo ikke være derpaa, det bygges. Spørgsmaalet om, hvor vidt noget er Fattighjælp eller ikke, det kan umuligt løses paa grundlovmæssig Vis som her gennem den Virkning, som Fattighjælpen har. Enhver vil dog erkende, at disse andre underordnede Virkninger, som følger af Fattighjælp: Gæstefabstret, Opholdsret, Fritagelse for Disciplin og Tugt, maatte kunne stilles fra Fattighjælp. Vi maatte kunne vedtage Regler om, at vedkommende skulde kunne have Ret til at indgaa Gæstefab og til at opholde sig, hvor han vil, uden at nogen kan falde paa den Tanke, at det ikke længere er Fattighjælp. Det er dog sikkert, at derpaa kan det ikke bygges. Det maa bygges paa Arten af den Ydelse, som gives, Maaden, hvorpaa det gives, og endelig — det, det kommer an paa — den økonomiske Stilling, den vedkommende kommer til at indtage i Samfundet derved. I den Henseende var det ærede Medlem fra Viborg enig med mig i, at det, der maa siges at være den til Grund liggende Tanke i § 30, er den økonomiske Selvstændighed, og hvis det ikke er det, saa veed jeg sandelig ikke, hvad det skulde være, og saa kan jeg heller ikke fatte, hvad der ellers skulde være Grunden til at udelukke fra Valgrettens Udøvelse Personer, der nyde Fattighjælp. Nu sagde det ærede Medlem fra Viborg, at man kunde sige om Sygehjælp — og det vare vi alle enige om — at Sygehjælp skal ikke være Fattighjælp, uagtet Grundlovens § 30 sikkert efter Ordene ogsaa omfatter Sygehjælp, og saa spurgte det ærede Medlem: Hvorfor skulde man saa ikke ogsaa kunne sige, at Hjælp til gamle skal ikke være Fattighjælp? Dertil vil jeg svare: Hvis man endda havde sagt det, havde sagt: Hjælp til gamle skal ikke være Fattighjælp, og saa sat en vis Grænse; men det gør man jo ikke, og det vilde være tvivlsomt, selv om man havde sagt det; nej, man holder sig netop til den faktiske, i hvert Tilfælde nødvendige Undersøgelse af, om man tiltrænger Hjælp af det offentlige eller ikke. Derved